

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

Ons kenmerk
Z/270823

Plaats
's-Hertogenbosch

op de op 24 december 2025 ontvangen aanvraag van Stichting Brabantwonen om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De flora- en fauna-activiteit gaat over de gevolgen ten aanzien van beschermde dier- en/of plantsoorten vanwege de renovatiewerkzaamheden aan woningen gelegen aan de Arendstraat 39 t/m 45 (oneven), 49 t/m 55 (oneven) en 47, Dorus Hoeksplantsoen 3 t/m 19 (oneven), 25 t/m 45 (oneven), 51 en 53. Tuinstraat 38 t/m 44 (even), 48 t/m 54 (even) en 46, Vierhoeksingel 44 t/m 52 (even), 58 t/m 68 (even), 74 t/m 84 (even), 90 t/m 100 (even), 106 t/m 114 (even), 54, 56, 70, 72, 86, 88, 102 en 104 en aan de Dorus Hoeksplantsoen 21, 23, 47 en 49, postcodegebied 5341, in de gemeente Oss.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend.

Besluit

Onderwerp

Op 24 december 2025 hebben wij van Stichting Brabantwonen een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden. Deze activiteiten vinden plaats aan woningen gelegen de Arendstraat 39 t/m 45 (oneven), 49 t/m 55 (oneven) en 47, Dorus Hoeksplantsoen 3 t/m 19 (oneven), 25 t/m 45 (oneven), 51 en 53. Tuinstraat 38 t/m 44 (even), 48 t/m 54 (even) en 46, Vierhoeksingel 44 t/m 52 (even), 58 t/m 68 (even), 74 t/m 84 (even), 90 t/m 100 (even), 106 t/m 114 (even), 54, 56, 70, 72, 86, 88, 102 en 104 en aan de Dorus Hoeksplantsoen 21, 23, 47 en 49, postcodegebied 5341, in de gemeente Oss.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,

- I. aan Brabantwonen, Venusstraat 2, 5345 LP te Oss, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het opzettelijk wegnemen van nesten van de:
 - **gierzwaluw** (*Apus apus*);
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*)
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode van 1 augustus 2026 tot en met 31 juli 2031;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag en de aanvullende gegevens, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van dit besluit;
- III. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Rapportage Quicksan natuurwaarden en aanvullend ecologisch onderzoek Arendstraat e.o. te Oss door Sweco Nederland B.V. Documentnummer: 51027182-004, versienummer D1, status Definitief d.d. 4 december 2025 (hierna: quickscan en nader onderzoek);
 - Rapportage Activiteitenplan Arendstraat e.o. te Oss door Sweco Nederland B.V. Documentnummer: 51027182-004, versienummer D1, status Definitief d.d. 10 december 2025 (hierna: activiteitenplan);
 - Rapportage Aanvullingen voor ODBN Arendstraat e.o. te Oss Z-270823, 10 april 2026 (hierna: reactie op verzoek aanvullende informatie);
 - Rapportage Kastenplan 51027182-004 Arendstraat Oss, 10 april 2026 (hierna: rapportage kastenplan Arendstraat Oss);
 - Aanvullende gegevens van 10 april 2026 en 23 april 2026;

- Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie;
- Bijlage 2: locaties van de maatregelen;
- Bijlage 3: meldingsformulier start handelingen beschermde soorten (zie voorschrift 1).

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
 Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
 Postbus 90151
 5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:
<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	6
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	7
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	7
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	7
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	7
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	8
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	8
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	8
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	8
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	9
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	11
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	12
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	16
2.8 <i>STAAT VAN INSTANDHOUDING</i>	22
3. CONCLUSIE	22
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	23
BIJLAGE 2. LOCATIES VAN DE MAATREGELEN.....	24
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	27

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 24 december 2025 hebben wij van Stichting Brabantwonen een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. De aanvraag is op 10 april 2026 en 23 april 2026 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/270823.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

De aangevraagde activiteiten gaan over renovatiewerkzaamheden. Deze activiteiten vinden plaats aan woningen gelegen aan de Arendstraat 39 t/m 45 (oneven), 49 t/m 55 (oneven) en 47, Dorus Hoeksplantsoen 3 t/m 19 (oneven), 25 t/m 45 (oneven), 51 en 53. Tuinstraat 38 t/m 44 (even), 48 t/m 54 (even) en 46, Vierhoeksingel 44 t/m 52 (even), 58 t/m 68 (even), 74 t/m 84 (even), 90 t/m 100 (even), 106 t/m 114 (even), 54, 56, 70, 72, 86, 88, 102 en 104 en aan de Dorus Hoeksplantsoen 21, 23, 47 en 49, postcodegebied 5341, in de gemeente Oss.

De werkzaamheden bestaan uit dakvervanging, dakisolatie en gootvervanging, spouwmuurisolatie en gevelwerkzaamheden, om het energielabel te verhogen en de woningen weer toekomstbestendig te maken.

De renovatiewerkzaamheden zullen naar verwachting starten vanaf september 2026.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'quicksan en aanvullend onderzoek', in hoofdstuk 4 en 5 van het activiteitenplan en de aanvullingen van 10 april 2026.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Op 3 april 2025 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Hieruit is gebleken dat de bebouwing binnen het plangebied geschikt is als nest- en verblijfplaats voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. Om deze reden is in april 2025 aanvullend onderzoek naar de huismus uitgevoerd conform het Kennisdocument van de huismus (BIJ12, 2023). In juni en juli 2025 is aanvullend onderzoek naar de gierzwaluw uitgevoerd conform het Kennisdocument van de gierzwaluw (BIJ12, 2023). Daarnaast heeft in de periode juni tot en met september 2025 aanvullend onderzoek naar de gewone dwergvleermuis plaatsgevonden conform het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, 2021).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er:

- 1 nestlocatie van de huismus;
- 5 nestlocaties van de gierzwaluw;
- 6 zomer- en mogelijk milde winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- 5 paar- en mogelijk milde winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;

aanwezig zijn in het plangebied.

Huisumus

Er is één nestlocatie van de huismus waargenomen in het projectgebied. Bij de woning aan de Arendstraat 53 is een zingend mannetje waargenomen in potentieel broedbiotoop. De nestlocatie bevindt zich naar alle waarschijnlijkheid onder de dakpannen, waarbij de toegang via de dakgoot loopt.

Het groen in de tuinen heeft een foerageer- en schuilfunctie voor de huismus. Het groen op en rondom de onderzochte woningblokken blijft behouden waardoor de foerageer- en schuilmogelijkheden behouden blijven.

Gierzwaluw

Er zijn 5 nestlocaties voor gierzwaluwen aangetroffen in het projectgebied. Deze nestlocaties bevinden zich aan de Dorus Hoeksplantsoen 7, Dorus Hoeksplantsoen 15, Dorus Hoeksplantsoen 45, Tuinstraat 50 en Vierhoeksingel 68. De gierzwaluwen vlogen in bij ruimtes onder de dakgoot en raamkozijnen.

Gewone dwergvleermuis

Er zijn 6 zomerverblijfplaatsen en 5 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen.

De zomerverblijfplaatsen met 1 uitvlieger bevinden zich aan de Arendstraat 51, Dorus Hoeksplantsoen 9, Dorus Hoeksplantsoen 21, Dorus Hoeksplantsoen 27 en de Vierhoeksingel 106. Aan de Arendstraat 51 is op 8 juni 2025 een zomerverblijfplaats met 3 uitvliegers waargenomen. Gedurende de ronde van 2,5 uur was er altijd minimaal één onderzoeker rondom deze verblijfplaats aanwezig, waardoor er met zekerheid gesteld kan worden dat er niet meer uitvliegende of terugkerende individuen zijn geweest, en het gaat om een zomerverblijfplaats.

De 5 paarverblijfplaatsen bevinden zich aan de Dorus Hoeksplantsoen 43, Dorus Hoeksplantsoen 53, Tuinstraat 46, Vierhoeksingel 62 en Vierhoeksingel 72.

Door het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden worden nestlocaties van de huismus en gierzwaluw en de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vernield of beschadigd en worden gewone dwergvleermuizen verstoord.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis te verlenen.

Locatie

Het project is locatie specifiek en betreft de renovatie van de bestaande woningvoorraad en kan daardoor niet op een andere locatie plaatsvinden.

Het niet uitvoeren van de renovatie is geen optie omdat de huidige woningvoorraad niet voldoet aan de eisen van deze tijd en niet in de huidige staat gehandhaafd kan blijven, en omdat de woningen in de wijk op den duur niet meer bewoonbaar zullen zijn. Het laten staan van de woningen zonder bewoning zal leiden tot een groter tekort op de huizenmarkt in de regio Oss dan nu al het geval is. Bovendien zullen in dat geval woningen op een andere plaats gerealiseerd moeten worden, wat ook vrijwel altijd leidt tot verstoring en vernietigen van verblijfplaatsen van vleermuizen, huismussen en/of gierzwaluwen die in vrijwel alle wijken binnen de bebouwde kom van de plaatsen in de regio van Oss voorkomen.

Inrichting en werkwijze

Huismus

Voor de huismus geldt dat in de toekomstige situatie niet minder groen aanwezig is dan in de huidige situatie, aangezien de siertuinen in de huidige stand gehandhaafd blijven. Gezien de aanwezige huismussen mag aangenomen worden dat er in de huidige situatie voldoende groen aanwezig is om de huidige nestlocaties te laten functioneren. Aangezien de tuinen niet heringericht worden is er geen mogelijkheid om het groen verder te optimaliseren. Mocht onverhoopt toch een significante hoeveelheid groen verwijderd worden dan dient opnieuw groen gerealiseerd worden in de vorm van:

- Aanplant van doornige struiken als vuurdoorn en meidoorn, bomen, groenblijvende heesters als wilde liguster en taxus, klimplanten als klimop of wingerd en beukenhagen op plekken binnen 10 meter van de nestlocaties van de huismus.

Gierzwaluw

Voor de gierzwaluw geldt dat de bestaande inrichting geschikt is om gierzwaluwen te huisvesten. Doordat de gierzwaluwen vaak op verdere afstand foerageren zijn ze niet afhankelijk van de lokale groenvoorziening. Mogelijkheden om de inrichting verder te verbeteren zijn er niet. Mogelijk dat de gierzwaluwpopulatie wel profiteert van de overcompensatie die wordt toegepast bij het plaatsen van inmetSELstenen.

Vleermuizen

Voor vleermuizen geldt dat tijdelijke voorzieningen geplaatst zijn in de omgeving van bomen waarbij ze ook kunnen foerageren en langs kunnen vliegen richting foerageergebieden in de omgeving. Ze zijn in de regel ook minder kritisch voor het ontbreken van foerageermogelijkheden, dan bijvoorbeeld huismussen. Door het behouden van tenminste een gelijke hoeveelheid groen in de wijk wordt de wijk zo optimaal mogelijk ingericht voor vleermuizen binnen de plannen. Aangezien de tuinen en openbaar groen niet heringericht worden is er geen mogelijkheid om het groen verder te optimaliseren binnen de plannen en dit is in dit geval ook niet noodzakelijk.

Onderbouwing keuze inbouwkasten

De spouwen en daken zullen geïsoleerd worden, dit om een zo hoog mogelijk energielabel te halen. Doordat het oude woningen betreffen (in tegenstelling tot nieuwbouw) is er onvoldoende ruimte in deze woningen tussen buitenblad en isolatie om hele spouwen geschikt te maken voor vleermuizen en daarnaast voldoende isolatie te kunnen toepassen. Daarom wordt gekozen voor inbouwkasten.

Werkwijze

Om te voldoen aan de duurzaamheidseisen die gesteld worden in de huidige tijd is het noodzakelijk de renovatie uit te voeren. De hoogste duurzaamheid wordt enkel bereikt bij het isoleren van de daken en spouw. Het niet isoleren van de spouw en/of daken leidt tot een onvoldoende isolatiewaarde en is derhalve niet toereikend voor de huidige duurzaamheidseisen die gesteld worden aan woningen.

In de regel heeft binnen isolatie minder negatieve effecten op nestlocaties en verblijfplaatsen van vleermuizen dan isolatie van buitenaf, dit omdat de bestaande nestlocaties en verblijfplaatsen niet (tijdelijk) verloren gaan. Echter is dit niet altijd een realistische optie om aan de duurzaamheidsdoelstellingen te voldoen. Binnen isolatie leidt namelijk tot een mindere verbetering van het energielabel van de woning. Tevens heeft binnen isolatie invloed op de klimatologische omstandigheden van de verblijfplaatsen die aanwezig blijven. Daarom zal toch waar mogelijk isolatie van buiten plaats dienen te vinden. Negatieve effecten op de functionaliteit voor de gewone

dwergvleermuis, gierzwaluw en huismus worden echter door het nemen van maatregelen voorkomen.

Bij de werkwijze worden daarnaast maatregelen genomen om doden, verwonden en onnodige verstoring te voorkomen. De gekozen werkwijzen brengen de gunstige staat van instandhouding niet in het geding en beperken de verstoring tot een minimum. De voorgestelde maatregelen zorgen voor het voldoen aan de zorgplicht en zorgvuldig handelen.

Planning

Bij uitvoering van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis, gierzwaluw en huismus alsmede algemene broedvogels. Vanwege de duur van de renovatie en de grote duurzaamheidsopgaven van Stichting Brabantwonen is het niet zeker dat alle versturende werkzaamheden uit te voeren zijn buiten de kwetsbare periodes van de hierboven genoemde soorten, mede doordat deze periodes niet overlappen.

Bij uitvoering van de werkzaamheden van de woningen met de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, wordt rekening gehouden met de kwetsbare periodes van deze vleermuissoort. Hierbij geldt dat de woningen voor de gewone dwergvleermuis ongeschikt gemaakt zullen worden buiten de winterperiode en kraamperiode. Dit wil zeggen in de periode 15 april t/m 31 oktober of 1 augustus t/m 31 oktober voor de gewone dwergvleermuis.

Tevens wordt rekening gehouden met het broedseizoen van de huismus en gierzwaluw alsmede algemene broedvogels. Woningen met nestlocaties worden buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt uiterlijk drie dagen voor start van de werkzaamheden. Dit wordt gedaan door dan wel de renovatie buiten het broedseizoen uit te voeren waarbij gestart wordt met verwijdering van dakpannen, dan wel woningen voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken, waardoor geen broedgevallen aanwezig zijn in het broedseizoen onder het dak.

Door bovenstaande methode vindt het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, huismus en gierzwaluw in de minst kwetsbare periode plaats.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus en de gierzwaluw is gevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de gewone dwergvleermuis is gevraagd op grond van het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Groot openbaar belang

Brabantwonen is voornemens de aanwezige bebouwing te renoveren en duurzame bebouwing met een hoger energielabel te realiseren. Dit zal onder andere gebeuren door maatregelen als spouwmuurisolatie en dakisolatie. De opwarming van de aarde heeft veel effecten als gevolg. Op zichzelf zal dit ene project slechts een kleine bijdrage leveren om de effecten van klimaatverandering te voorkomen dan wel de gevolgen te beperken. Echter maakt de verduurzaming van deze woningen deel

uit van een grote verduurzamingsopgave van de woningvoorraad van Brabantwonen en de gehele woningbouwsector. Elke individuele maatregel, waaronder de maatregelen van de renoveren bebouwing bij onderhavig project aan de Arendstraat e.o. te Oss kan leiden tot het tegengaan van de effecten van klimaatverandering en daarmee een bijdrage leveren aan het landelijk klimaatakkoord waarin ingezet wordt op verduurzaming van onze samenleving (klimaatakkoord, 2019).

Door het realiseren van isolatiemaatregelen is er sprake van veel minder warmteverlies en energieverlies dan in de huidige situatie. Immers dateert de te renoveren bebouwing uit begin jaren '70 van de vorige eeuw. Minder energiegebruik leidt tot minder CO₂-productie en daarmee ook minder opwarming van de aarde. Daarmee worden bovengenoemde gevolgen van de opwarming van de aarde dan ook verminderd.

Volksgezondheid en openbare veiligheid

Het doel van de renovatie van de woningen is niet alleen het energetisch creëren van optimale woningen, maar ook bouwtechnisch ervoor zorgen dat de woningen weer lange tijd meegaan en aan de huidige eisen voldoen. De huidige woningen voldoen niet aan de huidige bouweisen van deze tijd en dit kan leiden tot vochtproblematiek. Hoewel vochtproblematiek niet direct leidt tot acuut gevaar voor de volksgezondheid op de korte termijn, vormt dit op de lange termijn wel een ernstig gevaar voor de volksgezondheid doordat vochtproblematiek leidt tot schimmelvorming alsmede de aanwezigheid van huisstofmijt. Schimmels en huisstofmijt kunnen gezondheidsproblemen veroorzaken zoals kortademigheid, benauwdheid, hoesten en chronische verkoudheid. Vooral mensen met astma of andere luchtwegproblemen kunnen gevoeliger zijn voor de aanwezigheid van schimmels en huisstofmijt evenals kwetsbare groepen als jonge kinderen of ouderen.

De nieuwe woningen zullen bouwtechnisch weer in een goede staat zijn, goede ventilatiemogelijkheden hebben en voldoen aan alle eisen van de huidige tijd. Daardoor wordt de kans op vochtoverlast sterk verkleind en daarmee ook de bijbehorende gezondheidsproblemen. Hiermee heeft de renovatie indirect een positief effect op de volksgezondheid. Daarmee is het van groot openbaar belang voor volksgezondheid dat de renovatie wordt uitgevoerd.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 9) en de aanvullende gegevens van 10 april 2026 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de huismus, gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Huisumus

Tijdelijke verblijfplaatsen

- Uiterlijk drie maanden voordat de daken met deze nestlocaties ongeschikt gemaakt worden, worden de tijdelijke nestkasten gerealiseerd binnen 200 meter afstand van de onderzoekslocatie.
- Er wordt gekozen voor huismuskasten van het type NK MU 08 of vergelijkbaar. In totaal worden er 2 tijdelijke huismuskasten opgehangen aan de oostelijke voorgevel van de Verlengde Tuinstraat 10.

Ongeschikt maken

- Voor de woningen die buiten het broedseizoen van de huismus (en overige broedvogels) gerenoveerd worden geldt dat bij de renovatie gestart wordt met het voorzichtig verwijderen

van de dakpannen en dakgoten om de bebouwing ongeschikt te maken voor de huismus voordat verdere werkzaamheden plaatsvinden. Het ongeschikt maken zal tevens plaatsvinden buiten een vorstperiode.

- Voor de woningen die in het broedseizoen van de huismus gerenoveerd worden (periode 1 maart – eind augustus) geldt dat de bebouwing voorafgaand aan het broedseizoen (voor 1 maart) ongeschikt gemaakt zal worden. Dit om de aanwezigheid van broedgevallen van de huismus (en overige broedvogels) tijdens het broedseizoen te voorkomen.
- De bebouwing kan ongeschikt gemaakt worden voor huismus door de onderste rij dakpannen en dakgoten, kopse kanten van de woningen/woningblokken en overige openingen die toegang geven tot geschikte nestlocaties ontoegankelijk te maken voor de huismus, bijvoorbeeld door ze af te schermen met steigerdoek of stugge spouwborstels of vogelweringen te plaatsen onder de dakpannen.
- Daarnaast wordt geadviseerd ook een kapje op de schoorsteenpijpen te zetten om hierin algemeen broedende vogels te voorkomen.
- Na ongeschikt maken wordt geadviseerd om een ecologisch begeleider een inspectie te laten uitvoeren of alles goed afgedicht is.
- Aangezien tevens verblijfplaatsen van vleermuizen in de woningen aanwezig zijn zullen er ook exclusion flaps geplaatst worden zodat vleermuizen niet worden opgesloten tijdens het ongeschikt maken voor de huismus.

Permanente verblijfplaatsen

- Voor de enkele aangetroffen nestlocatie zal tijdens de renovatie permanente voorzieningen voor de huismus gerealiseerd worden door het realiseren van tenminste twee geschikte nestlocaties.
- Er wordt gekozen om als permanente voorzieningen inbouwstenen voor de huismus in te bouwen op noordelijke of oostelijke gerichte (kop)gevels.
- Er zal gekozen worden voor het type IB GZ 03 van Vivara Pro of een vergelijkbaar type.
- Deze inmetSELstenen zullen geplaatst worden in de kopgevels op tenminste 3 meter hoogte met vrije uitvlieg ruimte met een tussenruimte van tenminste 50 cm tussen de invliegopeningen.

Weghalen tijdelijke kasten

- De tijdelijke kasten voor de huismus mogen pas weggehaald worden als de gewenningstijd van 3 maanden voldaan is na plaatsing van de inbouwkasten.

Gierzwaluw

Ongeschikt maken

- Gierzwaluwen zijn buiten het broedseizoen (september – eind februari) niet aanwezig waardoor vooraf ongeschikt maken niet noodzakelijk is bij woningen die buiten het broedseizoen gerenoveerd worden en waar enkel nestlocaties van de gierzwaluw aanwezig zijn.

Permanente verblijfplaatsen

- Permanente nestplaatsen voor de aangetroffen 5 nestlocaties zullen voor de terugkomst van de
- Een langere gewenningsperiode van bijvoorbeeld een heel broedseizoen waarbij zowel de oorspronkelijke nestplaats als de alternatief aangeboden nestplaats beschikbaar is, is niet zinvol. Zolang de oude nesten beschikbaar zijn, hebben de gierzwaluwen geen reden om andere nestplaatsen op te zoeken en worden de nieuwe nestplaatsen niet als zodanig herkend (Kennisdokument gierzwaluw BIJ12, juli 2023). Om die reden is het eerder aanbrengen van tijdelijke nestplaatsen niet nodig.

- Voor de aangetroffen 5 nestlocaties van de gierzwaluw zullen tijdens de renovatie, buiten het broedseizoen van de gierzwaluw (15 september tot 15 april) permanente voorzieningen gerealiseerd worden. Deze zullen voor de aanvang van het nieuwe broedseizoen van de gierzwaluw beschikbaar zijn in de te renoveren woningblokken.
- Voor de aangetroffen nestlocaties zullen vervangende verblijfplaatsen gerealiseerd worden door het plaatsen van tenminste 3 inbouwstenen per te verdwijnen nestlocatie voor de gierzwaluw, van type IB GZ 03 van Vivara Pro of een vergelijkbaar type.
- Voor gierzwaluw worden tenminste 15 nestlocaties geplaatst.
- Deze inmetzelstenen zullen geplaatst worden in de kopgevels op tenminste 3 meter hoogte met vrije uitvliegruimte met een tussenruimte van tenminste 40 cm tussen de invliegopeningen.
- Eén van de nestplekken zal altijd gerealiseerd worden nabij de bestaande nestplaatsen, specifiek ruimtes onder de goot en bij de raamdorpel onder het kozijn.
- In totaal is de planning dat minimaal 17 inbouwstenen worden geplaatst voor huismus en gierzwaluw in de gevels van de woningen. Afhankelijk van de planning kan het nodig zijn extra kasten in te bouwen voor gierzwaluw. Dit zal in dat geval afgestemd worden met de ecooloog.
- Alle woningen met een nestlocatie van de gierzwaluw zullen in de huidige situatie reeds aangepakt zijn voor half april (start broedseizoen gierzwaluw).

Gewone dwergvleermuis

Tijdelijke verblijfplaatsen

- In totaal zijn 11 verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen in de te renoveren woningen. Hiervoor zullen 44 vervangende tijdelijke vleermuiskasten geplaatst worden. Deze tijdelijke kasten worden binnen 200 meter afstand van de huidige zomer- en paarverblijfplaatsen geplaatst.
- De kasten worden uiterlijk 3 maanden voor het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen geplaatst, waarbij enkel actieve maanden tellen als gewenningstijd.
- Er wordt gekozen voor vleermuiskasten van het type VK MP 08 van Vivara Pro (of een vergelijkbaar type).
- De kasten zullen verspreid over de windrichtingen geplaatst worden om verschillende microklimaten te bieden en concurrentie van baltsende mannetjes te voorkomen.
- De kasten zullen geplaatst worden op tenminste 4 meter hoogte met 2 meter vrije uitvliegruimte en op onverlichte plekken.
- De tijdelijke kasten zullen worden opgehangen aan:
 - *Arendstraat 30-92 (4x verspreid over pand aan de oostzijde)*
 - *Arendstraat 94-156 (6x verspreid over pand)*
 - *Arendstraat 102-168 (4x verspreid over twee kopgevels pand)*
 - *Arendstraat 114-176 (4x verspreid over twee kopgevels pand)*
 - *Hertogin Aleidestraat 1 (2x kopgevel)*
 - *Hertogin Aleidestraat 2 (2x kopgevel)*
 - *Hertogin Aleidestraat 5 (1x voorgevel)*
 - *Hertogin Aleidestraat 8 (1x voorgevel)*
 - *Hertogin Aleidestraat 11 (2x kopgevel)*
 - *Hertogin Aleidestraat 12 (2x kopgevel)*
 - *Hertogin Aleidestraat 13 (2x kopgevel)*
 - *Hertogin Aleidestraat 14 (2x kopgevel)*
 - *Hertogin Aleidestraat 19 (1x voorgevel)*
 - *Hertogin Aleidestraat 20 (1x voorgevel)*
 - *Hertogin Aleidestraat 23 (2x kopgevel)*
 - *Hertogin Aleidestraat 24 (2x kopgevel)*
 - *Vierhoeksingel 65 (2x kopgevel)*

- *Vierhoeksingel 71 (2x kopgevel)*
- *Vierhoeksingel 83 (2x kopgevel)*

Ongeschikt maken

- Voor de aangetroffen zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis geldt dat de verblijfplaats uiterlijk drie dagen voor de renovatie ongeschikt gemaakt dient te worden voor vleermuizen.
- Het ongeschikt maken dient te gebeuren door het plaatsen van exclusion flaps op invliegopeningen.
- Ongeschikt maken mag enkel uitgevoerd worden in de minst kwetsbare periode en bij geschikte weersomstandigheden (avondtemperatuur van minstens 10°C, windkracht onder de 5 Beaufort en bij droog weer of lichte motregen). Dit wil zeggen globaal in de periode van april of 1 augustus tot eind oktober voor de gewone dwergvleermuis.
- Mocht de renovatie van een woning in de kwetsbare periode gepland staan, dan zal het ongeschikt maken voorafgaand aan een kwetsbare periode worden gevoerd. Dit om te voorkomen dat vleermuizen gedurende de renovatie de bebouwing gebruiken in de kwetsbare periode.

Controlerende

- Tussen het ongeschikt maken en voor aanvang van de daadwerkelijke renovatie zal een controlerende volgens het vleermuisprotocol (geactualiseerd voor meervleermuis, 2024) plaatsvinden op de afwezigheid van vleermuizen.
- Op deze wijze kan vastgesteld worden dat er ook werkelijk geen beschermde soorten meer in de te renoveren bebouwing aanwezig zijn.
- Bij start in de winterperiode zal de controlerende na ongeschikt maken en voor aanvang van de winterperiode plaatsvinden.

Permanente verblijfplaatsen

- Voor het verloren gaan van de 11 verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis geldt een compensatiefactor van 4, daarom zullen tenminste 44 kasten voor de gewone dwergvleermuis geplaatst worden in verschillende gevels.
- De planning is om 44 vleermuis kasten van type IB VL 06 verticaal geschakeld met 44 kasten van het type IB VL 07 of vergelijkbaar te plaatsen. De kasten worden onderling met elkaar gekoppeld door het koppelstuk te verwijderen. Op deze wijze wordt de minimale eisen van 80 cm hoog en 15 cm breedte gehaald.
- De geschakelde inbouwkasten (44x) zijn gepland ingebouwd te worden in de (kop)gevels van:
 - *Arendstraat 39 (3x zuidoostgericht)*
 - *Arendstraat 41 (1x oostgericht)*
 - *Arendstraat 43 (1x zuidwestgericht)*
 - *Arendstraat 43/45 (1x zuidgericht)*
 - *Arendstraat 49/51 (1x zuidgericht)*
 - *Arendstraat 53 (1x zuidwestgericht)*
 - *Arendstraat 55 (3x zuidoostgericht)*
 - *Dorus Hoeksplantsoen 19 (1x zuidgericht)*
 - *Dorus Hoeksplantsoen 25 (1x noordgericht)*
 - *Dorus Hoeksplantsoen 27 (1x zuidgericht)*
 - *Dorus Hoeksplantsoen 31/33 (1x oostgericht)*
 - *Dorus Hoeksplantsoen 35/37 (1x oostgericht)*
 - *Dorus Hoeksplantsoen 39/41 (1x oostgericht)*
 - *Dorus Hoeksplantsoen 51 (1x noordwestgericht)*

- *Dorus Hoeksplantsoen 53 (1x noordwestgericht)*
- *Tuinstraat 38 (2x noordgericht)*
- *Tuinstraat 52 (1x westgericht)*
- *Tuinstraat 54 (3x noordgericht)*
- *Vierhoeksingel 44/46 (1x westgericht)*
- *Vierhoeksingel 48/50 (1x westgericht)*
- *Vierhoeksingel 50 (1x noordgericht)*
- *Vierhoeksingel 52 (1x zuidgericht)*
- *Vierhoeksingel 58/60 (1x westgericht)*
- *Vierhoeksingel 62/64 (1x westgericht)*
- *Vierhoeksingel 66/68 (1x westgericht)*
- *Vierhoeksingel 68 (1x zuidgericht)*
- *Vierhoeksingel 74/76 (1x westgericht)*
- *Vierhoeksingel 78/80 (1x westgericht)*
- *Vierhoeksingel 82/84 (1x westgericht)*
- *Vierhoeksingel 86 (1x zuidgericht)*
- *Vierhoeksingel 90 (1x noordgericht)*
- *Vierhoeksingel 90-92 (1x westgericht)*
- *Vierhoeksingel 94-96 (1x westgericht)*
- *Vierhoeksingel 100 (1x westgericht en 1x zuidgericht)*
- *Vierhoeksingel 104 (1x noordwestgericht)*
- *Vierhoeksingel 112 (1x zuidoostgericht)*

Positionering

- De kasten worden op kopgevels geplaatst, waarbij de invliegopening zo hoog mogelijk gepositioneerd wordt. Hierbij is de plaatsing echter afhankelijk van een aantal factoren zoals ramen, kunstlicht en aanwezige bomen. De volgende uitgangspunten worden als een minimum gehanteerd:
 - De kast moet op minimaal 4 meter hoogte (invliegopening ten opzichte van het maaiveld geplaatst worden);
 - Een vrije uitvliegruimte hebben van tenminste 2 meter. De kast mag niet vlak boven een obstakel (zoals platte daken, uitstekende randen of klimbeplanting). Tevens mag de kast niet in de nabijheid van gevelverlichting geplaatst worden.

Weghalen tijdelijke kasten

- De tijdelijke kasten voor de vleermuizen mogen pas weggehaald worden als de gewenningstijd van 3 maanden voldaan is na plaatsing van de inbouwkasten.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of

activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.

2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 9) en de aanvullende gegevens van 10 april 2026.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controlerende en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

Specifieke voorschriften

Deze specifieke voorschriften gaan voor op de algemene voorschriften, waaronder het activiteitenplan. Indien de specifieke voorschriften afwijken van de voorgestelde maatregelen/aanpak in het activiteitenplan, gaan de specifieke voorschriften voor.

Ongeschikt maken

11. Het ongeschikt maken van de gebouwen waar geschikte invliegopeningen voor vleermuizen in aanwezig zijn binnen het projectgebied, ongeacht of hier verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn vastgesteld, dient plaats te vinden buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. Dit betekent dat deze gebouwen ongeschikt gemaakt dienen te worden in de actieve periode welke loopt van 15 april tot 15 oktober.
12. Indien de gebouwen met geschikte invliegopeningen voor vleermuizen ook nestlocaties van de huismus kunnen bevatten, dan dient naast de benoemde periode ook rekening te worden gehouden met de kwetsbare periode voor de huismus. Dit betekent dat gebouwen welke geschikt kunnen zijn voor vleermuizen en huismussen, alleen in de periode van 1 september – 15 oktober ongeschikt gemaakt kunnen worden. De kwetsbare periodes kunnen eerder starten of langer doorlopen als gevolg van de weersomstandigheden en het seizoensverloop.
13. Ongeschikt maken van geschikte locaties voor vleermuizen in de tweede helft van oktober is enkel toegestaan, indien dit ecologisch is onderbouwd in relatie tot het seizoensverloop en de weersomstandigheden. Deze onderbouwing dient te worden vastgelegd in het logboek.
14. Indien ongeschikt gemaakt wordt in de periode van 1 september tot 1 oktober, dient een controlerende uit te wijzen of er sprake is van late vervolglegels van de huismus en de gierzwaluw. Indien deze aanwezig zijn, kan er nog niet ongeschikt gemaakt worden, totdat deze legels zijn afgerond.

Deze voorschriften zijn opgenomen omdat in het activiteitenplan is beschreven dat het ongeschikt maken voorafgaand aan het broedseizoen van de huismus (voor 1 maart) dient plaats te vinden. Echter zijn er in de bebouwing met geschikte nestlocaties voor de huismus ook geschikte invliegopeningen voor vleermuizen aanwezig. Voor vleermuizen mag er niet in de kwetsbare periode (15 oktober – 15 april) ongeschikt gemaakt worden. Hieruit resulteert dat, om effecten op beide soorten te voorkomen, het ongeschikt maken uitgevoerd dient te worden in de periode van 1 september tot en met 15 oktober, om te voorkomen dat individuen indirect of direct gedood of verwond raken als gevolg van het ongeschikt maken in de onjuiste periode. Daarnaast staat in het activiteitenplan beschreven dat het ongeschikt maken vanaf september 2026 gepland staan, echter kunnen huismussen en gierzwaluwen een vervolglegsel hebben in september. Er mag niet ongeschikt gemaakt worden wanneer het nest nog in gebruik is.

15. Het is niet toegestaan nestplaatsen van de huismus ongeschikt te maken op dagen met 1 of meerdere onderstaande weersomstandigheden:
 - winterse neerslag: (natte) sneeuw, hagel of ijzel;
 - vorst (temperaturen onder 0,0 graden Celsius);
 - verwachte nachtvorst en/of winterse neerslag op een of meer van de 3 daaropvolgende dagen (volgens KNMI of gelijkwaardig instituut).Bij genoemde omstandigheden moeten de werkzaamheden worden uitgesteld totdat deze niet langer van toepassing zijn.

Dit voorschrift is opgenomen omdat huismussen hun nestlocatie bij winterse omstandigheden ook gebruiken als schuilplaats. Huismussen zijn bij winterse omstandigheden kwetsbaar en kunnen daardoor niet makkelijk uitwijken naar andere schuilplekken.

16. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het Vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk zullen uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

17. Alle woningen waar geschikte invliegopeningen en/of verblijfplaatsen voor huismussen, gierzwaluwen en gewone dwergvleermuizen in aanwezig zijn, dienen dusdanig ongeschikt gemaakt te worden dat er geen toegangsmogelijkheden meer zijn tot de te renoveren bebouwing, ook niet via de aangrenzende woningen. Zo kunnen deze soorten hierin nergens meer verblijven. In het logboek dient te worden opgenomen welke maatregelen zijn opgenomen om toegang van aangrenzende woningen tot de te verblijfplaatsen intern te voorkomen.

Dit voorschrift is opgenomen omdat uit de voorgestelde maatregelen onvoldoende blijkt dat alle te renoveren woningen voor de huismus, de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis ongeschikt worden gemaakt. De beschermde soorten zich kunnen verplaatsen naar nieuwe verblijfplaatsen binnen het plangebied, nadat hun huidige verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt. Om deze reden dienen alle woningen voor alle 3 de soorten ongeschikt te worden gemaakt.

18. Bij het ongeschikt maken mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Opschuimend en uithardend (vul)schuim mag alleen gebruikt worden nadat de bebouwing al ongeschikt is gemaakt, er een controlerende heeft plaatsgevonden conform de voorschriften over de controlerende én er door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.
19. Wanneer een opening direct permanent wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion voorziening de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is.
20. De exclusion flaps dienen minimaal elke 2 meter te worden geplaatst.

Deze voorschriften zijn opgenomen omdat uit de voorgestelde maatregelen niet volledig blijkt hoe geschikte invliegopeningen, niet zijnde de openingen die voor de huismus en de gierzwaluw worden afgedicht, ongeschikt worden gemaakt voor vleermuizen. Exclusion flaps worden genoemd als middel om ongeschikt te maken, echter kan mogelijk niet elke opening met een exclusion flap ongeschikt gemaakt worden. Middels deze voorschriften wordt een juiste werkwijze geborgd en wordt voorkomen dat vleermuizen vastkleven of verstrikt raken in het (vul)schuim of onverhoopt opgesloten worden.

21. Gedurende de periode tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden dient de functionaliteit van de ontmoedigingsmaatregelen gemonitord te worden en waar nodig gerepareerd te worden. Indien ontmoedigende maatregelen gerepareerd zijn dient opnieuw een controlerende uitgevoerd te worden zoals hieronder beschreven.

Dit voorschrift is opgenomen omdat bij de maatregelen staat benoemd dat wanneer de werkzaamheden in de kwetsbare periode gepland staan, er voorafgaand aan een kwetsbare periode ongeschikt wordt gemaakt. Middels dit voorschrift wordt voorkomen dat exclusion voorzieningen loslaten en/of kapotgaan gedurende de periode tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden, waardoor huismussen, gierzwaluwen en gewone dwergvleermuizen de bebouwing opnieuw kunnen gaan bewonen. In het logboek dient te worden vastgelegd op welke dagen de voorzieningen gecontroleerd en eventueel gerepareerd zijn.

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

22. De tijdelijke kasten voor de huismus dienen conform het Kennisdocument van de huismus (BIJ12, 2023) gerealiseerd te worden. Mochten de voorzieningen niet conform het Kennisdocument geplaatst zijn, dan dienen ze verplaatst te worden zodat ze hier wel aan voldoen. In dit geval dient de gewenningsperiode in acht genomen te worden vanaf het moment dat de tijdelijke kasten in overeenstemming met het KD zijn geplaatst.

Dit voorschrift is opgelegd omdat onduidelijk is of de tijdelijke voorzieningen voor de huismus voldoen aan de eisen uit het Kennisdocument. Daardoor kan niet beoordeeld worden of deze functioneel zijn.

23. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis dienen vrij van verstoring, vrij van verlichting, vrij van obstakels en buiten het bereik van predatoren te worden geplaatst.
24. Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient plaats te vinden in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis: van 15 mei tot en met 15 oktober.
25. Indien de kwetsbare periodes afwijken van de in dit voorschrift genoemde periode, dan dient dit door de ecooloog gemotiveerd vastgelegd te worden in het logboek.
26. Voor het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen vleermuis aanwezig is in de kast.
27. Het eventueel verwijderen van tijdelijke voorzieningen dient plaats te vinden binnen de vergunningsperiode en buiten de kwetsbare periode van vleermuizen.

Deze voorschriften zijn opgenomen omdat deze maatregelen noodzakelijk zijn voor de functionaliteit van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis.

Permanente voorzieningen

28. Werkzaamheden aan woningen met gierzwaluwnesten en te realiseren permanente voorzieningen voor de gierzwaluw dienen afgerond te zijn vóór aanvang van het eerstvolgende broedseizoen. Dit betreft vóór 15 april.

Dit voorschrift is opgenomen om te verduidelijken voor wanneer de alternatieven broedplaatsen voor de gierzwaluw functioneel moeten zijn.

29. Ten minste 1 van de te plaatsen permanente nestkasten voor de gierzwaluw dient zo dicht mogelijk bij de huidige nestplaats geplaatst te worden. Dit betekent dat ze ten minste op hetzelfde adres als de huidige nestplaats gerealiseerd moet worden en kort (<50 cm) onder de dakrand/kantpan/raamkozijn gerealiseerd dient te worden.

Dit voorschrift is opgenomen om te verduidelijken wat met 'nabij de bestaande nestplaatsen' wordt bedoeld. Dit omdat gierzwaluwen honkvast zijn en een nestplaats niet vinden als die te ver van de huidige locatie is geplaatst.

30. Wanneer voorzieningen voor de gierzwaluw en huismus op een zuid- of westgevel geplaatst zijn dienen ze tussen 09:00 en 19:00 in de schaduw te hangen. Dit dient in het logboek te worden onderbouwd. Is dit niet mogelijk dan dienen de voorzieningen op een noord- of oostgevel geplaatst te zijn.

Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat de nestkasten te heet worden, waardoor de eieren niet uit kunnen komen en jongen dood kunnen gaan. In figuur 9-12 van het activiteitenplan lijken bij woningen aan Vierhoeksingel voorzieningen op een westgevel te worden gerealiseerd.

31. De permanente kasten voor de huismus dienen conform het Kennisdocument van de huismus (BIJ12, 2023) gerealiseerd te worden. Mochten de voorzieningen niet conform het Kennisdocument geplaatst zijn, dan dienen ze verplaatst te worden zodat ze hier wel aan voldoen. In dit geval dient de gewenningsperiode in acht genomen te worden vanaf het moment dat de tijdelijke kasten in overeenstemming met het KD zijn geplaatst.

Dit voorschrift is opgelegd omdat onduidelijk is of de permanente voorzieningen voor de huismus voldoen aan de eisen uit het Kennisdocument. Daardoor kan niet beoordeeld worden of deze functioneel zijn.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

32. De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform de betreffende Kennisdocumenten en aangetroffen functies.
33. Het eventueel verwijderen van tijdelijke voorzieningen dient plaats te vinden binnen de vergunningsperiode en buiten de kwetsbare periode van de desbetreffende soort. Voor de gewone dwergvleermuis geldt dat, indien de tijdelijke voorzieningen verwijderd worden, dat dit in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis wordt uitgevoerd: van half april tot half oktober, buiten de kwetsbare winterperiode. Voor de huismus geldt de broedperiode als kwetsbare periode, de broedperiode loopt van 1 maart tot 1 oktober. De kwetsbare periodes kunnen eerder starten of langer doorlopen als gevolg van de weersomstandigheden en het seizoensverloop. Indien de kwetsbare periodes afwijken van de in dit voorschrift genoemde periode, dan dient dit door de ecooloog gemotiveerd vastgelegd te worden in het logboek.
34. Voor het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen huismus of vleermuis aanwezig is in de kast.

Bovenstaande voorschriften zijn opgenomen om te voorkomen dat de tijdelijke voorzieningen te vroeg worden verwijderd en/of worden verwijderd op een moment dat het vleermuisen verstoord en/of huismussen kan verwonden. In de winterperiode mogen vleermuiskasten niet verwijderd worden, omdat de vleermuis bij terugkomst bij de verblijfplaats erachter komt dat de verblijfplaats weg is. Dat leidt tot stress, waardoor meer energie verloren gaat. Deze energie kan hij niet aanvullen.

2.8 Staat van instandhouding

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis niet in het geding. Dit omdat voor, tijdens en na de werkzaamheden maatregelen worden getroffen.

3. Conclusie

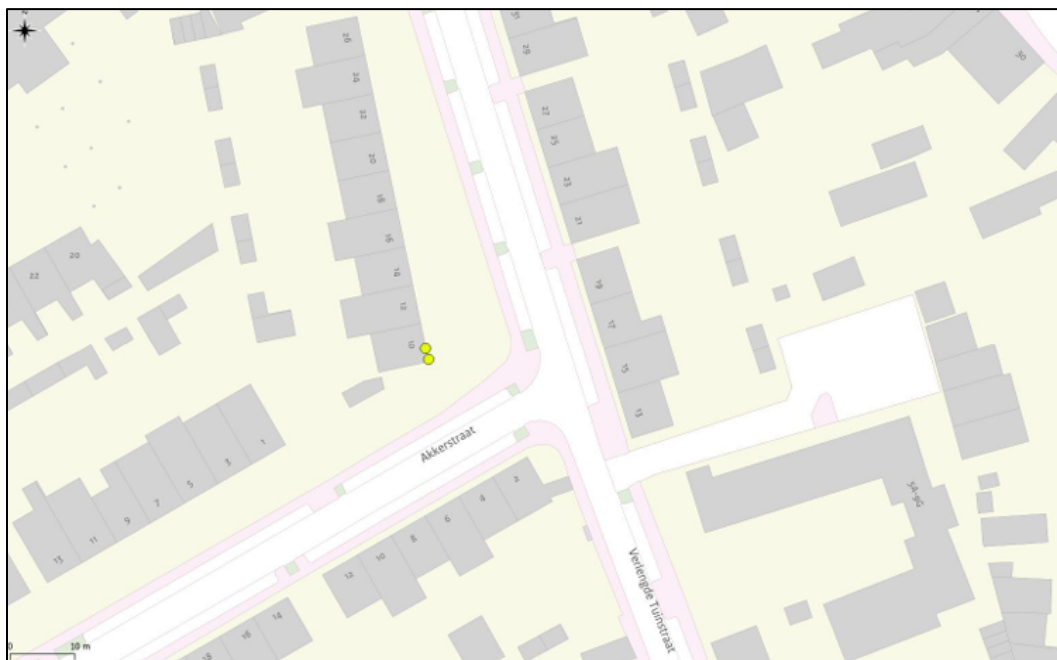
De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

Figuur 1. Locatie van de woningen in de planlocatie. De activiteiten vinden plaats aan de woningen binnen het witte omlijnde gebied.

Bijlage 2. Locaties van de maatregelen

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen voor de huismus (gele stip; 2 totaal).

Figuur 3a. Locatie van de tijdelijke voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis (rode stip: totaal 18 van de 44 vleermuiskasten).

Figuur 3b. Locatie van de tijdelijke voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis (rode stip: totaal 26 van de 44 vleermuiskasten).

Figuur 4. Locatie van de permanente inbouwkasten voor de huismuis en de gierzwaluw (gele stip; 17 totaal).

Figuur 5a. Locatie van de permanente inbouwkasten voor de gewone dwergvleermuis (rode stip; 44 totaal).

Figuur 5b. Locatie van de permanente inbouwkasten voor de gewone dwergvleermuis (rode stip; 44 totaal).

Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten		
Omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/270823	
Naam initiatief	Renovatiewerkzaamheden aan de woningen gelegen in diverse straten in postcodegebied 5341 te Oss	
vergunningsperiode	voor de periode van 1 augustus 2026 tot en met 31 juli 2031	
Vergunninghouder	
Naam aanvrager	
Adres	
PC-Woonplaats	
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden	
Telefoonnummer (vast)	
Telefoonnummer (mobiel)	
Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering	
Locatie(s) werkzaamheden	
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen	
Datum start werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	
<i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	